

Ny forskning i musikterapi

Hanne Mette Ochsner Ridder

Professor ved Musikterapiuddannelsen og ph.d.-specialiseringen i Musikterapi, Aalborg Universitet.
Kontakt: hmr@ikp.aau.dk

I Ny Forskning i musikterapi får du en kort opdatering på hvad der har rørt sig i musikterapiforskningsmiljøet på Aalborg Universitet i halvåret siden sidste nummer af Tidsskriftet Dansk Musikterapi. Herudover får du indblik i den nyeste internationale forskning i musikterapi eller forskning som har relevans for faget.

Specieleafhandlinger i musikterapi

Et nyt hold kandidater i musikterapi er klar til at tage fat ude i praksis og blev alle fejret på den årligt tilbagevendende september-kandidatdag på Aalborg Universitet. Kun en enkelt var forhindret i at komme, men resten holdt oplæg om emnerne for deres specialeskrivning. Det var emner omhandlende spontan opstået rolleleg, improvisatorisk musikterapi, nærvær, alliancedannelse og assessment, og i samvær med udsatte unge, personer med demens, med autisme eller i en socialpsykiatrisk kontekst.

Anders Møller Marcussen: Musikalske parametres betydning for intersubjektivitet i improvisatorisk musikterapi.

Ann-Louise Binderup-Schultz Paulsen & Cilla Jepsen: Musikterapi – eller er det bare noget, vi leger? En kvalitativ fænomenologisk undersøgelse af spontan opstået rolleleg (SpOR) i to individuelle musikterapiforløb, hvor SpOR er en central del af samværet med klienterne.

Elisabeth Christine Marie Andersen: Musikterapi og demens. En filosofisk-hermeneutisk undersøgelse af indre billedannelse i musikterapi med en blind kvinde med demens og hallucinationer.

Gunvor Bjerre Olesen: Musikterapeutens rolle i improvisation i socialpsykiatrisk kontekst: Et kvalitativt multiple casestudie.

Line Skydstofte Nikolajsen: Nærvær i musikterapi. Undersøgelse af nærvær i et musikterapiforløb med en person med demens. En fænomenologisk og hermeneutisk inspireret analyse af en udvalgt case.

Rikke Lykke Højvang Christensen: Musikens rolle i sociale interaktioner: Et casestudie med en pige med 2q37 deletionssyndrom, infantil autisme og intellektuel udviklingsforstyrrelse baseret på et fænomenologisk mixed methods studie.

Tabitha Ebild: Udviklingen af observations-assessment. En mixed method analyse af et assessmentredskab udviklet til forløbsobservation og dens sammenhæng med terapeutisk alliance.

Tobias Lindhardt Togeby: Relations- og alliancedannelse med udsatte unge. Konstruktion af målpyramiden.

Foto: fra venstre: Rikke, Tobias, Tabitha, Gunvor, Cilla, Ann-Louise, Line, Elisabeth (forhindret: Anders)

Nyt om forskning i musikterapi fra AAU

Center for Dokumentation og Forskning i Musikterapi (Cedomus) inviterede i juni til den 11. nordiske musikterapikonference i Musikkens Hus i Aalborg. Det var en vellykket og velbesøgt konference som du kan læse mere om i dette nummer af Tidsskriftet Dansk Musikterapi. Desuden kan du få indblik i de mange oplæg på konferencen i Book of Abstracts i et særnummer udgivet af tidsskriftet. Særnummeret kan frit downloades fra www.danskmusikterapi.dk eller fra AAUs forskningsportal <https://vbn.aau.dk/da/organisations/musikterapi-cedomus/publications/>.

Fra sidstnævnte link er der videre adgang til alle nyeste Cedomus-publikationer, bl.a. om musiklytning til voksne med erhvervet hjerne-skade af Emil Palmquist med flere og om effekten af folkedans for sårbare unge af Elizabeth Jochum med flere.

To nye forskere er tilknyttet Cedomus fra 1. september 2024. Det er postdoc Julie Kolbe Krøier og ph.d.-studerende Maria Schmidt. De er begge ansat i et forskningsprojekt som frem til 2028 skal undersøge hvordan medarbejdere i demensomsorgen kan støttes i at anvende personafstemte musikalske interaktioner (PAMI) i den daglige omsorg. Projektet er finansieret af Velux Fonden og foregår i

samarbejde med en gruppe AAU-forskere (Jens Anderson-Ingstrup, Ulla Holck, Charlotte Lindvang og undertegnede) og rulles ud i foreløbig 5 kommuner hvor der gennemføres PAMI-undervisningsforløb af 5 praksisaktører: Astrid Faaborg Jacobsen, Bente Østergaard Callesen, Emil Thisted Palmquist, Trine Lunds-fryd Hestbæk og Ursula Rasch Skou.

Kerry Devlin, som har været tilknyttet Cedomus siden 1. september 2021, forsvarede sin afhandling 25. juni 2024. I sin forskning bidrager hun med en kritisk vurdering af perspektivtagning i musikterapiuddannelse, -forskning og klinisk praksis. Særligt i USA, hvor hun arbejder som musikterapeut, er der brug for at forholde sig til den indflydelse sociale, politiske og samfundsmæssige strømninger har på musikterapeuters arbejde, og i særlig grad at forholde sig til friheds- og borgerrettighedsbevægelser. Kerry Devlin forskede bl.a. i et kursusforløb i assessment-metoder hvor hun selv underviste de musikterapistuderende. Desuden undersøgte hun sammen med en ung kvinde med Downs syndrom og kvindens mor perspektiver på musikterapi og diskuterede derfor også etiske implikationer i forhold til at inddrage klienter som medforskere.

Kerry D. (2024). *Perspectives on Perspective. A Critical Appraisal of Perspective-Taking in Music Therapy Education and Clinical Practice*. Aalborg University Open Publishing. <https://doi.org/10.54337/aau739093559>

Download specialerne på
projekter.aau.dk. Søg på
musikterapi 2024

Aalborg Universitet har via Cedomus været del af et stærkt samarbejde mellem DR, Alzheimerforeningen og Sangens Hus om en dokumentarserie på seks afsnit om Demenskor. Det har resulteret i udvikling af undervisningsmateriale og kurser i ledelse af demenskor og demensvenlig fællessang og en bred formidling om sang og demens bl.a. via netsiden www.demenskor.aau.dk. Det har desuden resulteret i en forskningsundersøgelse af deltagernes udbytte af at synge i demenskor. Undersøgelsen viste en stigning i empati, trivsel og kognition fra før til efter korsang og er publiceret i tidsskriftet *Dementia*.

Ridder, H. M. O., Anderson-Ingstrup, J., & Ridder, L. O. (2024). The Effect of Choir-singing on Self-reported Embodied Cognition in Persons with Dementia. A Pilot Study. *Dementia*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1177/14713012241272910>

Musikalsk hukommelse og Alzheimer

Betyder brug af musik mon noget for hvad man kan huske? Det undersøgte et forskerhold fra Universitetet i Bergen hvor de sammenlignede brug af musik og grad af musikundervisning med hjernescanninger (MRI). 78 norske deltagere med en gennemsnitsalder på 71 år indgik i forsøget. De var alle hjemmeboende og med eller uden hukommelsesbesvær eller demens. Studiet belyste hvordan musikalsk hukommelse afkodes, lagres og genkaldes anderledes i hjernen end andre former for hukommelse, og derfor at musikalsk hukommelse og perception aktiverer et særligt neuralt netværk. Det interessante er at dette netværk i mindre grad påvirkes af neurodegeneration end når det drejer sig om "almindelig" hukommelse. Forskerne påviste at der er sammenhæng mellem musikalsk perceptions-

evne (dvs. evnen til at kunne opfatte melodi og rytme) og udvikling af Alzheimer sygdom, særligt i et område der hedder Papez' ring. Det er et område som er involveret i læring, hukommelse og emotioner. Undersøgelsen pegede således på de potentialer der er ved at beskæftige sig aktivt med musik, og at musik giver en øget modstandsdygtighed overfor tab af kognitive evner. Afslutningsvis konkluderede forskerholdet at ikke-medicinske terapiformer som musikterapi kan virke forebyggende og mindske risikoen for at udvikle Alzheimers sygdom.

Matziorinis, A. M., Leemans, A., ..., & Koelsch, S. (2024). The Effects of Musicality on Brain Network Topology in the Context of Alzheimer's Disease and Memory Decline. *Imaging Neuroscience* (2). https://doi.org/10.1162/imag_a_00248

Resultaterne fra ovenstående er i tråd med en meta-analyse som viste at musikterapi øger kognitive funktioner hos patienter med demens og uden at øge risikoen for at patienter faldt fra i løbet af terapien.

Ting, B., Su, C. H., ..., & Jingling, L. (2024). The Sound of Memory: Investigating Music Therapy's Cognitive Benefits in Patients with Dementia—A Network Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials. *Journal of Personalized Medicine*, 14(5), 497. <https://www.mdpi.com/2075-4426/14/5/497>

Afasi og musik til sprogtræning

Et andet hjernescanningsstudie, denne gang fra Finland, undersøgte 28 patienter på gennemsnitligt 65 år med kronisk afasi, dvs. svære sproglige vanskeligheder. De deltog i fællessang i et forløb over 4 måneder. MRI-scanninger påviste neuroplasticitet og således forandringer i hjernen. Det fik forskerne til at konkludere at fællessang er et værktøj til at styrke omorganisering af sprognetværk og genoptræning ved afasi.

Sihvonen, A. J., Pitkämä, A., Sipponen, S. T., Kuusela, L., Martínez-Molina, N., Laitinen, S., ..., & Särkämö, T. (2024). Structural neuroplasticity effects of singing in chronic aphasia. *Eneuro*, 11(5). <https://doi.org/10.1523/ENEURO.0408-23.2024>

Brystkraft, angst og depression

En meta-analyse publiceret i *Nature* viste at musikterapi signifikant mindsker angst og depression hos kvinder med brystkraft. Der indgik 13 kontrollerede studier med samlet 1.326 i patienter alderen 18–70 år i analysen. Effekten var størst i forhold til angst når "eksperter" udvalgte musikken og den blev afspillet i mindre end 30 minutter et par gange om dagen. Til gengæld var effekten størst i forhold til depression når musikken lød ca. en time dagligt. Forskerne forklarede resultaterne med at musik kan øge østrogen, oxytocin og dopamin, reducere kortisol samt hæmme aktiviteten i det sympatiske nervesystem.

Xu, Z., Liu, C., Fan, W., Li, S., & Li, Y. (2024). Effect of music therapy on anxiety and depression in breast cancer patients: systematic review and meta-analysis. *Scientific Reports*, 14(1), 16532. <https://doi.org/10.1038/s41598-024-66836-x>

